

Література:

1. Коленко Ю. Г, Зелінська Н. А, Дементьєва О. В. Характерні особливості тканинної та мікробної сенсibiliзації в патогенезі генералізованого пародонтиту, пов'язаного з ревматоїдним артритом. *Актуальна стоматологія*. 2024;3:18–23. <https://doi.org/10.33295/1992-576X-2024-3-18>
2. Гороховський В. В, Деньга О. В, Пиндус Т. О, Шнайдер С. А. Вивчення рівня гігієни порожнини рота у дітей із затримкою прорізування зубів. *Світ медицини та біології*. 2021;2(76):33–37. DOI 10.26724/2079-8334-2021-2-76-33-37.
3. Arid J, Xavier TA, da Silva RAB, De Rossi A, da Silva LAB, de Queiroz AM et al. RANKL is associated with persistent primary teeth and delayed permanent tooth emergence. *Int J Paediatr Dent*. 2019;29(3):294–300.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-559-7-18>

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЛУАТАЦІЇ НЕЗНІМНИХ КОНСТРУКЦІЙ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ

Сідорова О. В.

*PhD, доцент кафедри ортопедичної стоматології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

Погоріла А. В.

*доцент кафедри ортопедичної стоматології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

Актуальність. Проблеми порушення фіксації незнімних ортопедичних протезів та їх впливом на стан маргінального пародонту на сьогодні залишаються невирішеними [1, с. 17]. Незважаючи на сучасні методи протезування, у пацієнтів спостерігаються порушення крайового прилягання, стійкості конструкцій та зміни кольору протезів, що може спричиняти дискомфорт, функціональні порушення та ризик розвитку запальних процесів у тканинах пародонту [2, с. 69]. Отримані дані свідчать про те, що ефективна та стабільна фіксація протезів є ключовою для довготривалої функціональної стабільності, запобігання ускладненням та підтримання здоров'я пародонту [3, с. 22]. Тому дослідження стану фіксації та оцінка показників РМА у пацієнтів протягом перших шести

місяців користування конструкціями має важливе практичне значення для підвищення якості ортопедичного лікування [4, с. 70].

Мета роботи. Проаналізувати ефективність фіксації незнімних ортопедичних зубних протезів протягом перших шести місяців користування у пацієнтів різних вікових груп.

Матеріали та методи. Нами було проліковано 50 пацієнтів наступних вікових груп: 25–36, 37–45, 46–55 та 56–65 років, яким були виготовлені, за традиційною методикою, незнімні конструкції зубних протезів: поодинокі коронки, металеві куксові вкладки та мостоподібні протези. Залежно від матеріалу, використаного для постійної фіксації, пацієнти були розподілені на три клінічні групи: до I-ї – незнімні конструкції були зафіксовані на склоіономерний цемент на основі суміші карбонової та малеїнової кислот (3M ESPE, Німеччина), до II групи – незнімні конструкції були зафіксовані на матеріал, отриманий шляхом змішування на гомополімері акрилової та тартарової кислот (SDI Limited, Австралія), а до III групи – зубні протези цементувались на вітчизняний склоіономерний цемент, отриманий шляхом змішування полікарбонової та 2,3-дигідроксибутадіонової (винної) кислот (АТ «Стома», Україна).

Результати. У I групі значення індексу РМА до лікування становило $31,42 \pm 2,29\%$, що на $9,92\%$ менше за показники через 7 днів після фіксації протезів ($p < 0,05$). У II групі індекс РМА до лікування був $37,27 \pm 2,61\%$, що на 11% менше, ніж через 7 днів ($p < 0,05$). У III групі початкове значення РМА становило $26,75 \pm 0,38\%$, що на $5,56\%$ менше за показники через 7 днів. Через 6 місяців індекс РМА зріс у I групі до $54,29 \pm 4,08\%$ ($p < 0,01$), у II групі – до $51,91\%$ ($p < 0,05$), у III групі – на $9,83\%$ до $42,14\%$ ($p < 0,01$), що свідчить про стабільну фіксацію протезів і незначне запалення тканин пародонту.

Порушення крайового прилягання через 7 днів відзначалися у $6,67\%$ конструкцій I групи, 20% – II групи та 5% – III групи. Через 6 місяців ці показники збільшилися до $46,67\%$, $26,67\%$ та 20% відповідно ($p < 0,01$). Порушення стійкості протезів у I групі зросли з $13,33\%$ до $26,67\%$, у II групі – з $13,33\%$ до $33,33\%$, у III групі – з 0 – 10% ($p < 0,01$). Зміна кольору спостерігалася переважно у III групі (5 – 10%), а через 6 місяців – у I та II групах у $13,33\%$ та 4 конструкціях відповідно.

Протези без порушень фіксації через 7 днів спостерігалися у 80% I групи, $66,67\%$ II групи та 90% III групи; через 6 місяців ці показники знизилися до $13,33\%$, $13,33\%$ та 60% відповідно ($p < 0,01$). Дані свідчать про ефективність конструкцій, надійність їх фіксації та незначне запалення тканин пародонту протягом перших шести місяців користування.

Висновки. За перші півроку користування незнімними конструкціями зубних протезів, які були фіксовані на різні склоіономерні матеріали, можна констатувати, що погіршення стану тканин пародонта у пацієнтів

I групи на 22,87%, у пацієнтів II групи на 14,64%, у пацієнтів III групи на 15,39%. Порушення крайового прилягання через 7 діб становило 10,0%, порушення стабільності – 8,0%, 80,0% конструкцій не мали порушення фіксації. Через 6 міс спостереження частота порушень крайового прилягання зросла до 30,0%, порушень стійкості – до 22,0%, у 16,0% відмічалось ускладнення «зміна кольору», також зменшилася частка структур, які не мають порушень фіксації, цей результат склав 32,0%.

Література:

1. Беліков О. Б, Рошук О. І, Гавалешко В. П, Караван Я. Р. Сучасні підходи до діагностики негативного впливу незнімного зубного протезування на тканини пародонта та його профілактики (огляд літератури). *Клінічна Стоматологія*. 2020;1:17–23. <https://doi.org/10.11603/2311-9624.2023.1.13844>
2. Янішен І. В, Сідорова О. В, Кричка Н. В. Порівняльна оцінка властивостей зуботехнічних матеріалів для фіксації незнімних конструкцій зубних протезів : монографія. Харків : ХНМУ, 2024:105 с.
3. Гоцко Ю. М. Індексна оцінка стану пародонту у носіїв металокерамічних зубних протезів. *Актуальна стоматологія*. 2020;1:22. <https://doi.org/10.33295/1992-576X-2020-1-22>
4. Радчук В. Б, Гасюк Н. В, Гасюк П. А. Особливості реактивних змін клітинного складу ясен у динаміці клінічних спостережень залежно від виду одонтопрепарування під металокерамічні конструкції. *Клінічна стоматологія*. 2018;4:69–75.